

Lijstjes

René Berends

Daltonianen hebben iets met lijstjes. Op alle niveaus van het daltononderwijs worden ze gebruikt en is er discussie over. Hebben we nu een lijst met drie, vijf of zes kernwaarden? Is dit nu de goede lijst met ik-doelen? Staan alle belangrijke punten nu in onze kijkwijzer? Staan er niet te weinig samenwerkvormen op ons lijstje en te veel vragen op de lijst met reflectievragen? En hoe staat het met het lijstje opdrachten op de weektaak die af moeten? Overal zijn lijstjes van. Je zou er een lijst van kunnen maken... van de onderwerpen waar daltonianen lijstjes van hebben.

Waar die behoefte vandaan komt, is evident. Daltononderwijs is in ontwikkeling en in de drang om tot verbeteren, uitdiepen en verfijnen te komen, leveren brainstormsessies lijstjes met tips, voorbeelden en handelingswijzers op. Het proces om samen vernieuwingsideeën te concretiseren, is een groot goed en moeten we in het daltononderwijs vooral vasthouden, maar heeft de brainstorm eenmaal dat lijstje opgeleverd en hebben we dat vastgelegd in ons borgingsinstrument bij uitstek, het daltonboek, dan gaan lijstjes op een dwingende manier een ander leven leiden. Lijstjes bieden namelijk enerzijds een zekerheid om te kunnen werken – ze bouwen aan routines en automatiseren –, het maakt van ons ook een meester Pennewip. Met lijstjes handvatten en handelingswijzers en de afspraak om ons daaraan te houden, lopen we het risico het generieke idee kwijt te raken. De valkuil van het werken met lijstjes is dat het afvinklijstjes worden, dat we op detailniveau het grote idee verliezen en door de bomen het bos niet meer zien.

Het detailleren van ideeën in lijstjes moet ons dus een verrijkt, maar wel holistisch beeld van een vernieuwing opleveren, waarbij onderwijs niet mag verworden tot het afwerken van lijstjes.

De redactie wenst u een schooljaar toe met meer grote ideeën en minder lijstjes.

Hiernaast vindt u overigens de inhoud van het eerste nummer van de vierde jaargang van DaltonVisie. Zucht! Alweer een lijstje! Beschouw dit lijstje maar als bijdrage op detailniveau van het grotere idee: goed daltononderwijs!